

Innovativ dansföreställning av ensemble med funktionsnedsättningar

18 april 2024

Foto: Adobe stock

I april i Dublin, Irland, debuterade den brittiska ensemblen Stopgap Dance Company med sin senaste uppsättning "Lived Fiction" på Project Arts Centre i Dublin. Ensemblen består av personer med olika funktionsnedsättningar blandat med personer som inte har någon funktionsnedsättning. Bland annat finns döva, rörelsehindrade och personer med downs syndrom samt personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Tillsammans utforskar de det mänskliga tillståndet i sina uppsättningar.

Personer med funktionsnedsättning upplever ofta hinder i att såväl utöva som att titta på dansföreställningar. I Lived Fiction integreras därför tillgängligheten genom koreografi, syntolkning, textning, taktila element, projektionskonst och responsiv ljuddesign. Genom samarbeten med döva och andra personer med funktionsnedsättning intressenter utanför ensemblen kunde ensemblen få värdefulla insikter och lösningar baserade på deras erfarenheter.

"Lived Fiction" är en del av ett större initiativ för att främja kulturell mångfald och inkludering inom europeisk dans och ingår i ett transnationellt projekt som stöder konstnärer med funktionsnedsättning. Genom att bryta barriärer och skapa dialog strävar ensemblen efter att göra dansen tillgänglig för alla.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Mordmysterium och tillgänglighetsexperiment i finsk teater

18 april 2024

Foto: Duvteatern.fi, Foto: Stefan Bremer och illustrationer: Meri Craig

Det finska teaterkompaniet DuvTeatern firar 25 år och går i höst samman med Svenska Teatern och Konstuniversitetets Teaterhögskola för att leverera en unik teaterupplevelse. Den kommande föreställningen heter "Livsfarligt på allvar!". Den tar publiken med på en resa där två syskon fastnat i en komiskt kaotisk situation när de försöker lösa sina föräldrars gåta. Vad som skulle vara en enkel handling att öppna ett testamente förvandlas snabbt till en slapstick-inspirerad mordgåta.

I en scen ur föreställningen kan man höra hur den gröna telefonen från 1965 fortsätter att ringa obesvarad. Överchefsdetektiven Pekka Jansson, spelad av Roy Eriksson, försöker förgäves få sin poliskollega Järvenpää, gestaltad av Silva Belghiti, att svara men eftersom Järvenpää endast kommunicerar på finskt teckenspråk kan hon inte svara.

Föreställningen är ett resultat av ett samarbete med Konstuniversitetets Teaterhögskola och Svenska Teatern i Finland. Premiären är planerad till den 10 oktober och på scenen kommer skådespelare från DuvTeatern att samarbeta med magisterstudenter från Teaterhögskolan, tillsammans med den döva skådespelaren Silva. Föreställningen kommer att framföras på svenska samt finskt och finlandssvenskt teckenspråk.

DuvTeatern har sedan sitt grundande år 1999 varit en banbrytare inom tillgänglig scenkonst och har en fast ensemble bestående av skådespelare med intellektuell funktionsvariation. Föreställningen är en del av DuvTeaterns pågående projekt "TIKSI - tillgänglighet som konstnärlig strategi och inspiration", som utforskar och sprider kunskap om kreativ tillgänglighet inom scenkonsten. De strävar efter att integrera teckenspråk, syntolkning och lättillgänglig kommunikation som en naturlig del av föreställningen.

Föreställningen regisseras av DuvTeaterns konstnärliga ledare Mikaela Hasán och

manuset är skrivet av en arbetsgrupp. Genom föreställningen utforskas hur olika former av tillgänglighet kan skapa en bättre förståelse och kommunikation mellan människor.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

2026 införs ämnet teckenspråk i dövskolorna i Bulgarien

18 april 2024

Foto: Adobe stock

Eleverna vid Bulgariens dövskolor har idag inte ämnet teckenspråk. Dessutom behärskar lärarna inte språket, vilket gör att eleverna lär sig teckenspråket av varandra. 2026 införs ämnet teckenspråk i dövskolorna och därför arrangeras nu en hembyggsfestival för att samla in pengar till en teckenspråksutbildning för lärarna.

I maj arrangeras den nionde hembyggsfestivalen i Palma de Mallorca. Festivalen kommer att bli en plattform för att främja dövas rättigheter och utbildning samtidigt som den firar Bulgariens rika kulturarv. Initiativet till festivalen kommer från ett samarbete mellan välgörenhetsorganisationen "Angels for Bulgaria" och stiftelsen "Listen Up". Festivalens syfte är att samla in medel för att stödja teckenspråksutbildning för hörande lärare som arbetar med döva barn i Bulgarien.

Enligt arrangören Angels for Bulgaria finns det idag ungefär 5 000 döva barn i Bulgarien, men endast tre dövskolor med totalt 900 platser. Anledningen till att man samlar in medel är för att år 2026 kommer ämnet teckenspråk att införas i Bulgariens dövskolor, men det finns inga lärare på dövskolorna idag som behärskar teckenspråket. Idag finns inte ämnet teckenspråk i skolorna för dessa elever. Det i kombination med att lärarna saknar kunskaper i språket gör att eleverna lär sig teckenspråket av varandra. Insamlingen under festivalen kommer därför att bidra

till teckenspråksutbildning för tio lärare som jobbar i dövskolorna.

Teckenspråksutbildningen som planeras kommer att omfatta sex workshops samt lektioner under veckorna. Utbildningen kommer att ledas av fem döva teckenspråkslärare.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Döva i El Salvador kräver tillgång till körkort

18 april 2024

Foto: Adobe stock

I fredags den 12 april demonstrerade döva personer utanför riksdagen i El Salvador. Anledningen är att de kräver att de ska ha rätt att ta körkort, vilket inte är fallet idag. Denna åtgärd är nödvändig, menar demonstranterna, för att säkerställa dövas rätt till transport och arbete.

Med slagorden "Att inte ge oss körkort är diskriminering" och "Vi behöver en trafikskola med undervisning på salvadoranskt teckenspråk" kräver demonstranterna att döva ska få tillgång till körkort och därigenom kunna leva ett oberoende liv. Idag hindras döva att ta körkort på grund av en artikel i de allmänna trafiksäkerhetsföreskrifterna som är lagstiftade i El Salvador. Där står att total dövhet är en av de sjukdomar eller fysiska begränsningar som hindrar en person från att ha rätt att ta körkort.

Idag finns ungefär 30 000 personer med hörselnedsättning i El Salvador, varav 6 000 är döva. Demonstranterna menar att döva är fullt kompetenta för att köra och att det skulle underlätta för många att skaffa ett arbete om de har körkort. Vidare vill demonstranterna se att en körkortsutbildning på salvadoranskt teckenspråk införs.

Ledamoten för ett av partierna, VAMOS-partiet, Claudia Ortiz, tog emot demonstranterna och sade att partiet kommer att arbeta för att granska demonstranternas krav och sammanställa ett lagförslag för att presentera det till riksdagen. Partiets stöd är ett viktigt erkännande av dövas rättigheter och behov inom transportsektorn.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Skånes Dövas Distriktsförbund tar tillbaka beslutet om namnbyte

18 april 2024

Foto: SDDF

Skånes Dövas Distriktsförbund (SDDF) hade en extra årsstämma den 7 april där en höjdpunkt bland punkterna var styrelsens proposition om namnbyte som skulle leda till en historisk förändring. Efter en lång process av överväganden och medlemskonsultationer föreslog styrelsen att förbundets namn skulle ändras till SDR Skåne. Styrelsen skrev i sin proposition att namnändringen kommer att förstärka förbundets varumärkesidentitet och modernisera dess image.

SDDF:s styrelse lade fram en proposition om namnändringen och den 7 april genomfördes en extra årsstämma. Stämman beslutade enhälligt att bifalla styrelsens proposition.

Idag, onsdag gjorde SDDF ett inlägg på sin Facebooksida där ordföranden, Annett Rosenlind, berättar att enligt förbundets stadgar står det att man inte får ändra stadgarna vid en extra årsstämma. Något som medlemmarna uppmärksammat att styrelsen missat. Annett säger att det är styrelsens ansvar att arbeta enligt stadgarna och det innebär att de inte kan göra namnbytet nu utan måste vänta tills en ordinarie stämma. Till dess kommer styrelsen att fortsätta jobba med

processen av ett namnbyte samt samarbeta med SDR.

Teckenrapport har blivit kontaktad av en medlem hos SDDF:s som säger att SDDF:s stadgar olyckligtvis är otydliga där den ena punkten säger emot den andra. I en av punkterna i stadgarna står det att en extra årsstämma kan besluta om de punkter som finns med i kallelsen. Styrelsens proposition fanns med i kallelsen. Det som säger emot med denna punkt är en annan punkt som säger att en stadgeändring endast får göras vid ordinarie årsstämma. Om man gör ett namnbyte måste man per automatik göra ändringar i stadgarna också.

De anslutna föreningarna till SSDF är nu informerade om detta.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Kändis-Krabban Howie använder tecken

18 april 2024

Foto: Laura Porter

Howie, en åtta år gammal krabba, har blivit en sensation på sociala medier tack vare sitt unika beteende. Ägaren Laura Porter delar Howies äventyr på sociala medier, där hon visar upp hur Howie kommunicerar genom tecken, bär hattar och njuter av mänsklig mat. I måndags vann Howie och hennes ägare Laura titeln årets djurförespråkare.

Cheer Chose Awards är en gala som uppmärksammar och hyllar olika positiva sidor på sociala medier. Galan hålls i USA och i år fanns det 13 olika kategorier där vinnare utsågs. I kategorin natur och miljö delades ett pris ut för årets djurförespråkare som Howie och Laura vann.

Trots att Howie har överträffat sin arts förväntade livslängd, fortsätter hennes fans att hoppas på att få se henne fira sin nionde födelsedag i juni. Howie lever ett

bekvämt liv med Laura i Omaha, USA, och tycker om lyxiga delikatesser som kaviar, ost och grönsaker, vilket hon ofta avnjuter klädd i en mängd olika hattar och accessoarer. När Howie inte äter eller klär upp sig går hon gärna på promenader med sin ägare, fastsatt i sitt koppel.

Den ovanliga krabban har stulit hjärtan på sociala medier med sitt överraskande intelligenta beteende. Krabban blev först viral på TikTok 2022 när Laura delade en video där hon visade upp Howies förmåga att kommunicera sin hunger med tecken. Idag kan Howie teckna "MAT" och "MER".

Howie har förvånat Laura med sin intelligens och förmåga att känna igen mänskliga ansikten. Trots att Laura var tveksam i början till Howies förmåga att kommunicera genom tecken har hon blivit imponerad av hur Howie har utvecklat sin färdighet genom att observera Laura under matningstid.

Nu håller Howie på att ömsa sitt skal och under den processen äter Howie inte. Laura är orolig för Howies hälsa eftersom Howie redan passerat den genomsnittliga livstiden för krabbor, som är ungefär 2-3 år i vilt tillstånd. Trots de utmaningar som väntar i framtiden, håller Laura sig optimistisk och fokuserar på att göra Howies återstående tid så bekväm och lycklig som möjligt.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ny lekplats på en dövskola i South Carolina, USA

18 april 2024

Foto: eu.goupstate.com

Eleverna vid dövskolan i South Carolina i USA har äntligen fått en lekplats anpassad speciellt för dem efter att ha väntat i sex månader. Den 10 april invigdes den nya lekplatsen nära deras klassrum. Lekplatsen är i naturmaterial.

Tidigare var eleverna tvungna att gå i upp till 10 minuter till en annan lekplats på andra sidan campus. Anledningen var för att skolan samlat ihop låg- och mellanstadiet samt gymnasiet på samma ställe på campus och då hamnade de minsta barnen längre ifrån en lekplats, förklarar Jolene Madison, skolans rektor.

Den nya lekplatsen främjar elevernas motoriska färdigheter på ett bra sätt eftersom eleverna kan klättra, springa uppför backar och utforska saker. Lekplatsen är bland annat utrustad med en snurrskiva, miniatyrbanor, klätterväggar, rutschkanor och balansbommar. Elevernas favoritdel just nu är en kurvig rutschkana nerför en backe.

Jillian Bechtel, lärare i första och andra klass säger att lekplatsens läge gör det enkelt för eleverna att bränna av lite extra energi när de behöver det. Lekplatsen gör det möjligt att bedriva utomhusaktiviteter och lektioner, bland annat med ABC-väggen och känslöväggen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

SDR och HRF kräver bibehållen och utökad tillgänglighet för SVT genom vidare sändningsplikt

18 april 2024

Foto: Adobe stock

Sveriges Dövas Riksförbund (SDR) och Hörselskadades Riksförbund (HRF) har i varsitt remissvar till Kulturdepartementet betonat vikten av att garantera enkel tillgång till public service, särskilt för äldre, döva och hörselskadade. I en tid där många föredrar streamingtjänster och internetbaserad tv, insisterar SDR och HRF på att trådbunden tv fortfarande är en viktig källa till information för många.

Vidaresändningsplikten, som innebär att vissa kanaler måste vara tillgängliga utan extra kostnad för hushåll anslutna till trådbundna nät, är enligt både SDR och HRF en nödvändig åtgärd för att garantera tillgången till SVT och UR. Med tanke på att många äldre fortfarande förlitar sig på traditionell tv-sändning skulle avskaffandet av vidaresändningsplikten resultera i en begränsning av tillgängligheten för de personer som befinner sig i ett digitalt utanförskap.

Särskilt betonas behovet av textning och andra tillgänglighetstjänster för hörselskadade. HRF föreslår att radio- och tv-lagen ändras för att tydligt inkludera krav på tillgänglighetstjänster som textning, tolkning och uppläst text. En sådan lagändring skulle garantera att äldre och personer med hörselnedsättningar kan dra nytta av public service utan hinder.

Den tekniska utmaningen med att säkerställa tillgänglighet för alla är viktig och både SDR och HRF säger att det är ett hinder att det idag är brist på tydliga tillgänglighetskrav på distributörer och tillverkare. Genom att utöka vidaresändningsplikten till att omfatta textning och andra tillgänglighetstjänster kan tillgången förbättras avsevärt, inte bara för SVT och UR utan även för andra tv-kanaler som distribueras via trådbundna nät.

SDR och HRF argumenterar även för att vidaresändningsplikten inte ska vara bunden till en speciell plattform eller teknik. Detta är särskilt viktigt med tanke på den kommande lagstiftningen inom EU:s tillgänglighetsdirektiv, som förväntas tas in i svensk lag senast 2025. Genom att garantera att kanalerna är lätta att hitta och nå, oavsett leverantör och teknisk plattform, kan tillgängligheten förbättras för alla, inklusive äldre och personer med hörselnedsättningar.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

En av de fyra tjänsterna hos EUDY har tilldelats till Sverige

18 april 2024

Foto: Privat

Europeiska Ungdomsförbundet för Döva (EUDY) hade tidigare utannonserat fem tjänster. En av dessa har gått till Sverige, närmare bestämt till Laith Foad Fathulla, som är verksamhetschef. Teckenrapport passar på att intervjua honom om hans nya roll, dess innebörd och hans tankar om framtiden.

Laith har nu jobbat i snart två månader och har inledningsvis en provanställning till december i år. Han är hedrad och känner ett stort förtroende att nu få leda EUDY:s arbete framåt. I sin tjänst styr Laith sitt team som består av fem personer och Laiths främsta arbete att ansvara för personalen, se till att budgeten hålls, ansvara för kontakter utåt i Europa. Dessutom ska Laith undersöka olika möjliga vägar för EUDY att ta sig fram i förändringens vindar i den nya digitala eran. Laith tycker sig se att EUDY haft en tendens att ha influenser från västvärlden, vilket han vill ändra på. EUDY ska vara öppet för alla Europas 47 länder, oavsett bakgrund.

EUDY har sitt huvudkontor i Bryssel i samma byggnad som EUD (Europeiska dövförbundet). Nytt för i år är att samtliga anställda jobbar på distans, från sina respektive länder, vilket innebär att Laith jobbar åt EUDY via sin hemort, Malmö. Bryssel kommer Laith ändå att åka till då de har möten och andra uppdrag som kräver att han ska vara fysiskt på plats. Dessutom kommer Laith att resa en hel del till olika länder i Europa för representation samt möten.

Laiths fyra kollegor arbetar från Norge, Nederländerna, Slovakien och Frankrike. En utmaning med distansarbetet är att skapa nya rutiner och bygga upp ett förtroendekapital samt bibehålla disciplinen i arbetet hemifrån, något som Laith har höga förväntningar på sin personal idag att de ska klara av.

I december kommer de att utvärdera provtiden, dels ska de diskutera om distansarbetets funktion men främst om huvudkontoret ska vara kvar i Bryssel eller om det ska flyttas till något annat land. Här har EUDY och EUD samma reflektioner. Laith har tät kontakt med EUD:s nya VD Frankie Picron. Nu närmast är det EU-valet som förbunden samarbetar kring, bland annat vad gäller information

till respektive medlemmar.

Laiths första kontakt med EUDY kom när han var aktiv i Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDUF) som tillsammans med EUDY anordnade ett ungdomsläger i Sverige 2016. Sedan dess har Laith alltid haft ett öga till EUDY, och nu, åtta år senare kom chansen.

Laiths mål med sitt arbete hos EUDY är att vara kapten på ett nytt större skepp, ett koncept han kallar för "the EUDY-ship". Tillsammans ska förbundet styra kosan framåt och kämpa mot stormar och sidovindar.

Kenny Åkesson och Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Nico deltog i den direktsända Eldsjälsgalan 2024

18 april 2024

Foto: Privat

Teckenrapport berättade i februari att Nico Seyffart har blivit nominerad till Eldsjälsgalan 2024 inom kategorin inkludering. Den 11 april arrangerades Eldsjälsgalan 2024 av Folkspel, som sände galan på TV4 där vinnarna presenterades.

Nico Seyffart hade blivit nominerad på grund av sitt engagemang för idrottsklubben SK Lundia där han har tränat många döva ungdomar i Skåne. Nico åkte till Cirkus, Stockholm tillsammans med sin fru, Sara för att närvara på galan. De hade två teckenspråkstolkare med sig under hela kvällen.

Clara Henry ledde Årets Eldsjäls Galakväll för fjärde år i rad. I direktsändningen kunde man se prisutdelaren Alexander Karim, skådespelare, presentera vinnaren inom kategorin inkludering. Det blev inte Nico som vann, utan Sara Wäsström från Spårvägen Friidrott.

Sara Seyffart skrev på sin Facebooksida att även om Nico inte vann så är han en vinnare i hennes ögon och allt han har gjort för döva barn och ungdomar är värt en eloge. Tack vare Nicos nominering har dessutom dövidrotten uppmärksammats i rikstelevision.

Den direktsända galan möttes dock av kritik vad gäller tillgängligheten. Trots att det fanns en döv nominerad så tänkte man inte på tillgängligheten för den döva tevepubliken. Sändningen varken textades eller teckenspråkstolkades och trots att det fanns tolkar när Nico stod på scenen, visades de inte tillräckligt ofta i rutan för att teckenspråkiga tevetittare skulle kunna ha en chans att få en uppfattning av vad som sades.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com